

**ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

«23» жовтня 2020 року

м.Львів

№ 63/48-рк/к

Новороздільська міська рада
Львівської області
81652 м.Новий Розділ,
вул. Грушевського, 24

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Західне міжобласне територіальне відділення АМК України провело дослідження щодо дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах (надалі – ТС) в територіальних межах міста Новий Розділ.

Основними нормативно-правовими актами, якими повинні керуватися органи місцевого самоврядування в питаннях регулювання діяльності суб'єктів господарювання на регіональних ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах є: Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»; Закон України «Про благоустрій населених пунктів»; Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»; наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21 жовтня 2011 року № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності»; ДБ ДБН 360-92 «Планування

та забудови міських та сільських поселень»; ДБН В.2.2-23:2009 «Будинки і споруди. Підприємства торгівлі»; ДБН Б.2-5:2011 «Благоустрій території».

Відповідно до рішення Новороздільської міської ради від 25.07.2014 №637 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного та іншого призначення та іншого обладнання для провадження підприємницької діяльності в місті Новий Розділ» затверджено Порядок розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного та іншого призначення та іншого обладнання для провадження підприємницької діяльності в місті Новий Розділ з наступними змінами, внесеними рішеннями Новороздільської міської ради від 26.02.2016 №70 та від 22.07.2016 № 150 (далі – Порядок).

Проведений аналіз вищенаведеного Порядку, який регулює діяльність суб'єктів господарювання, що діють на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах показав наступне.

Порядком передбачено різні алгоритми дій замовника для:

- розміщення пересувних ТС та ПТО (пересувне тимчасове обладнання: обладнання з конструктивною можливістю щоденного монтажу/демонтажу, перевезення під час проведення ярмарок, виставок, державних та місцевих святкових, урочистих заходів, спортивних змагань, гастрольних заходів);
- розміщення пересувних ТС та ПТО;
- розміщення стаціонарних ТС.

Відповідно до пункту 4 Порядку, замовник який має намір встановити пересувну ТС та ПТО звертається до ЦНАП із відповідною заявою із зазначенням місця розташування ТС або ПТО. До заяви додаються:

- копія свідоцтва/виписки про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності;
- копія свідоцтва платника податку (єдиного податку, ПДІ тощо) (за наявності);
- ескіз або фото пересувної тимчасової споруди;
- схема розміщення пересувної тимчасової споруди з визначенням розміру земельної ділянки;
- копія сертифіката відповідності (для пересувних атракціонів та спортивного, розважального обладнання).

За результатами розгляду заяви заявнику видається рішення виконавчого комітету на право тимчасового користування окремими конструктивними елементами благоустрою комунальної власності.

Строк розміщення пересувної ТС або ПТО визначається рішенням виконавчого комітету міської ради та не може перевищувати 1 рік. Для продовження строку замовник має право повторного звернення відповідно до даного Порядку.

Встановлення пересувних ТС або ПТО проводиться після укладення договору на право тимчасового користування окремими конструктивними елементами благоустрою комунальної власності, який готує відділ комунального майна та приватизації

Порядком передбачено:

- розміщення стаціонарних ТС на окремих конструктивних елементах благоустрою комунальної власності;
- розміщення стаціонарних ТС на земельних ділянках, що не перебувають в комунальній власності.

Відповідно до Порядку розміщення стаціонарних ТС на земельних ділянках, що не перебувають в комунальній власності здійснюється за рішенням виконавчого комітету міської ради (п. 5.2).

Відповідно до пункту 5.3 Порядку, замовник який має намір встановити стаціонарну тимчасову споруду на земельній ділянці, що не перебуває у комунальній власності, звертається до ЦНАП з відповідною заявою на ім'я міського голови щодо можливості розміщення тимчасової споруди (форма заяви встановлена додатком 3 до Порядку). До заяви додаються:

- документ, що посвідчує право власності на земельну ділянку;
- копія паспорта;
- схема розміщення тимчасової споруди на земельній ділянці;
- копія свідоцтва/виписки про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності (при наявності).

Згідно з п. 5.4 Порядку, підставою для розміщення стаціонарної ТС є паспорт прив'язки ТС, який оформлюється відділом містобудування у відповідності до вимог Порядку та за наявності укладеного договору на право тимчасового користування окремими конструктивними елементами благоустрою комунальної власності для розміщення ТС або ПТО.

Відповідно до п. 5.5 алгоритм дій замовника для розміщення стаціонарної ТС:

- отримання рішення про дозвіл на розміщення ТС (для земельних ділянок, які не перебувають в комунальній власності);
- отримання рішення виконкому про дозвіл на укладання договору на право користування окремими конструктивними елементами благоустрою комунальної власності на розміщення ТС;
- отримання рішення конкурсної комісії, у разі проведення конкурсу на право тимчасового користування окремими конструктивними елементами благоустрою комунальної власності на умовах оренди;
- укладення договору на право тимчасового користування окремими конструктивними елементами благоустрою;
- замовлення топографо-геодезичної основи М 1:500 бажаного місця розташування ТС;

- погодження топографо-геодезичної основи М 1:500, на якій нанесено місце розміщення ТС, з власниками/балансоутримувачами інженерних мереж міста;
- розроблення ескізів фасадів ТС (згідно архетипів ТС) та схем розміщення і благоустрою прилеглої території – суб'єктом господарювання, що має ліцензію на виконання проектних робіт, або архітектором, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат, виконані замовником на топографо-геодезичній основі М 1:500;
- отримання технічних умов щодо інженерного забезпечення – у балансоутримувача/власника відповідних інженерних мереж (за необхідності)
- оформлення паспорта прив'язки ТС;
- розміщення ТС відповідно до паспорта прив'язки, проведення благоустрою прилеглої території;
- подання до відділу містобудування письмової заяви за встановленою формою про виконання вимог паспорта прив'язки та фото фіксація встановленої ТС;
- після розміщення ТС звернутися до спеціалізованого підприємства, яке є виконавцем послуг з вивезенням твердих побутових відходів для укладення відповідного договору.

Відповідно до Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», замовник, який має намір встановити тимчасову споруду, звертається до відповідного виконавчого органу міської ради із відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення тимчасової споруди. До заяви додаються:

- графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування тимчасової споруди, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1 :500 кресленнями контурів тимчасової споруди з прив'язкою до місцевості;
- реквізити замовника (найменування, прізвище, ім'я, по батькові, контактна інформація).

Цей перелік документів є вичерпним.

Відповідність намірів щодо місця розташування ТС комплексній схемі розміщення ТС (у разі її наявності), будівельним нормам визначає відповідний орган з питань містобудування та архітектури, який утворено у складі виконавчого комітету відповідної ради, районної державної адміністрації, протягом десяти робочих днів з дня подання зазначеної заяви.

У разі відсутності у складі виконавчого органу сільської, селищної, міської ради органу з питань містобудування та архітектури відповідність намірів щодо місця

розташування ТС на території відповідної ради визначає орган з питань містобудування та архітектури відповідної районної державної адміністрації за територіальною належністю. У такому випадку строк розгляду заяви становить п'ятнадцять робочих днів.

Про відповідність намірів замовника щодо місця розташування ТС комплексній схемі розміщення ТС (у разі її наявності), будівельним нормам замовник повідомляється відповідним органом з питань містобудування та архітектури письмово протягом трьох робочих днів з дня такого визначення відповідності намірів або замовнику надається аргументована відмова щодо реалізації намірів розміщення ТС.

Отже, встановлені Порядком додаткові вимоги щодо отримання відповідних рішень виконкому суб'єктом господарювання, який має намір встановити ТС, надання ним додаткових документів значно ускладнюють процедуру встановлення відповідності намірів замовника щодо місця розташування ТС, не відповідають вимогам Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», вимагають від замовника додаткових затрат. Такі дії містять ознаки порушення, що передбачене частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Відповідно до пункту 8 Порядку, для оформлення паспорта прив'язки замовник звертається до ЦНАП з відповідною заявою, до якої додаються:

- графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування тимчасової споруди, виконані на актуальній топографо-геодезичній основі М 1 : 500 кресленнями контурів тимчасової споруди з прив'язкою до місцевості (на паперових та електронних носіях);
- схему розміщення тимчасової споруди;
- ескізи фасадів тимчасової споруди у кольорі М 1 : 50 (для стаціонарних тимчасових споруд), що відповідають одному з архітепів, затверджених рішенням виконавчого комітету Новороздільської міської ради, які виготовляє суб'єкт господарювання, що має ліцензію на виконання проектних робіт, або архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат;
- схему благоустрою тимчасової споруди, погоджену з відділом містобудування;
- документи на право користування окремими конструктивними елементами благоустрою;
- технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача/власника відповідних інженерних мереж (для стаціонарних ТС).

Відповідно до Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», для оформлення паспорта прив'язки замовник звертається до органу з питань містобудування та архітектури із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС до якої додає:

- схему розміщення ТС;
- ескізи фасадів ТС у кольорі М 1:50 (для стаціонарних ТС, які виготовляє відповідний суб'єкт господарювання або відповідний архітектор);
- схему благоустрою прилеглої території (відповідно до Закону України «Про благоустрій України»);
- технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних земельних мереж. Зазначені документи замовником отримуються самостійно.

Паспорт прив'язки ТС оформлюється органом з питань містобудування та архітектури протягом десяти робочих днів. Для підготовки паспорта прив'язки ТС містобудівні умови та обмеження забудови земельної ділянки не надаються. При оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримання ним погоджень, непередбачених Законом та цим порядком.

Отже, вимоги щодо надання замовником, який має намір встановити ТС, непередбачених Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» документів: копії виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, завірені заявником; погодження схеми розміщення ТС, завірену в установленому порядку, копії правовстановлюючих документів, що посвідчують право власності або право користування земельною ділянкою є неправомірною, вимагає від замовника додаткових затрат.

Такі дії містять ознаки порушення, що передбачене частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Відповідно до Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», продовження строку дії паспорта

прив'язки здійснюється за заявою замовника шляхом зазначення нової дати, підпису та печатки у паспорті прив'язки органом з питань містобудування та архітектури виконавчого органу відповідної ради.

Відповідно до пункту 9 Порядку розміщення ТС встановлено такий порядок продовження строку дії паспорта прив'язки ТС.

Замовник подає до ЦНАП заяву щодо продовження строку дії паспорта прив'язки тимчасової споруди до закінчення строку дії паспорта. До заяви додається: оригінал паспорта прив'язки тимчасової споруди; копія договору на право користування окремими конструктивними елементами благоустрою; копію договору з вивезення твердих побутових відходів; фотофіксацію тимчасової споруди (фото розміром 10x15 см на листку А4).

Строк дії паспорта прив'язки може бути продовжено не більше як на п'ять років відділом містобудування за заявою замовника після прийняття відповідного рішення виконкомом міської ради та продовження дії договору на право користування окремими конструктивними елементами благоустрою комунальної власності шляхом зазначення нової дати, проставлення підпису та печатки відділу містобудування у паспорті прив'язки тимчасової споруди. При цьому враховується належне виконання обов'язків орендаря відповідно до умов договору, відсутність заборгованості з орендної плати.

Вказані вимоги не передбачені Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», вимагають від замовника додаткових затрат. Такі дії містять ознаки порушення, що передбачене частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Відповідно до Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», в пункті 1.8 зазначено «Холодильне та інше обладнання, що розміщується поряд з тимчасовою спорудою, необхідне для забезпечення санітарних заходів чи дотримання вимог санітарних норм, не потребує отримання будь-якого дозволу. При цьому загальна площа, що займає таке обладнання, не може перевищувати 25% площі цієї тимчасової споруди, а обладнання має розміщуватися поряд з тимчасовою спорудою».

Відповідно до п. 2.5 Порядку розміщення ТС встановлено: Загальна площа холодильного та іншого обладнання, що розміщується поряд із ТС, необхідне для

забезпечення санітарних заходів чи дотримання вимог санітарних норм, , не може перевищувати 25% площі ТС. Обладнання має розміщуватися поряд із ТС, композиційно ув'язуватися з нею та не потребує дозволу. Площа холодильного та іншого обладнання (в т.ч. літнього майданчику), що розміщується поряд із тимчасовою спорудою, яка перевищує площу окремого конструктивного елемента благоустрою комунальної власності, наданої на розміщення ТС потребує внесення змін до договору (тобто перерахунок орендної плати) на підставі рішення виконкому згідно поданої заяви.

Така вимога не відповідає Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», вимагають від замовника додаткових затрат. Такі дії містить ознаки порушення, що передбачене частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Пункт 3 рішення Новороздільської міської ради від 22.07.2016 № 150, зазначає, що для замовника, який має намір встановити пересувну тимчасову споруду та пересувне тимчасове обладнання, необхідно подати додатково «- копія сертифіката відповідності (для пересувних атракціонів та спортивне, розважальне обладнання тощо)», що суперечить вимогам Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності».

Відповідно до пункту 9 рішення Новороздільської міської ради від 22.07.2016 № 150, додано, що для оформлення паспорта прив'язки «замовник, визначені документи, отримує самостійно та подає у 2-х екземплярах (оригінал та копію)». Така вимога суперечить вимогам Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», де зазначено «Зазначені документи (для оформлення паспорта прив'язки) замовником отримуються самостійно».

Здійснення торгівельної діяльності в Україні регулюється, зокрема, нормами Господарського, Цивільного кодексів України, Закону України «Про захист прав споживачів», Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833 та іншими актами законодавства.

Так, статтею 23 Господарського кодексу України встановлено, що органи місцевого самоврядування здійснюють свої повноваження щодо суб'єктів господарювання виключно в межах, визначених Конституцією України, законами про місцеве самоврядування та іншими законами, що передбачають особливості здійснення місцевого самоврядування, іншими законами.

Отже, вимоги рішення Новороздільської міської ради від 22.07.2016 № 150 та рішення Новороздільської міської ради від 25.07.2014 № 637, не відповідають вимогам Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» та містять неправомірні вимоги для суб'єктів господарювання, які мають намір здійснювати діяльність з реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах в м.Новий Розділ, мають ознаки порушення, що передбачене частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Згідно із частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування забороняється.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» принципом діяльності органів Антимонопольного комітету України є захист конкуренції на засадах рівності фізичних та юридичних осіб перед законом та пріоритету прав споживачів.

В зв'язку з вищенаведеним, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин виникнення цих порушень, Адміністративна Колегія Західноміжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає виконавчому комітету Новороздільської міської ради обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Новороздільській міській ради припинити дії щодо встановлення неправомірних вимог для суб'єктів господарювання, що мають намір здійснювати діяльність з реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах, які містять ознаки порушення, що передбачені частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції, шляхом приведення рішення Новороздільської міської ради від 22.07.2016 № 150 та рішення Новороздільської міської ради від 25.07.2014 № 637 у відповідність до

наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21 жовтня 2011 року № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» у відповідність до наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21 жовтня 2011 року № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності».

2. Повідомити про виконання Рекомендацій Адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України протягом трьох місяців з дня їх отримання.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду суб'єктом господарювання, якому вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень наданих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова

Р. Лецишин